

Zygmunt Świechowski

Fragment malowidła późnogotyckiego z Krobi (pow. gostyński)

Ochrona Zabytków 4/1-2 (12-13), 99

1951

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

FRAGMENT MALOWIDŁA
PÓZNOGOTYCKIEGO Z KROBI
(POW. GOSTYŃSKI)

Kościół św. Ducha w Krobi posiada niepublikowany zabytek malarstwa późnogotyckiego z początku XVI w. Jest to fragment temperowego malowidła na desce o wymiarach 59,5×32 cm, grubej 10 mm. Fragment ten został zużyty jako część tylnej ścianki tabernakulum renesansowego w ten sposób, że powierzchnia malowana znalazła się w jego wnętrzu. Wyobraża ona półpostać św. Jana Ewangelisty, jak to wynika z widocznej górnej części kielicha, trzymanego zapewne w lewej ręce, niewidocznej z powodu odcięcia dolnej partii obrazu. Zdaje się nie ulegać wątpliwości, iż postać Jana Młodszego odpowiadająca treścią hagiograficzną przeznaczeniu tabernakulum zacydowała o zachowaniu i zastosowaniu tej właśnie części gotyckiego ołtarza.

Podkreślić należy dobry stan zachowania i brak późniejszych przemalowań. Na tle srebrnym werniksowanym odcina się żółtoróżowa karnacja twarzy świętego i ruda tonacja włosów, które wraz z jasnym fioletem szaty oraz zgniłą zielenią płaszczka z domieszka trawiatego koloru przy jej wyłogach zachowały pierwotną świeżość. Podobnie nieskazitelny przetrwał bardzo subtelny konturowy rysunek twarzy i prawej ręki.

Zygmunt Świechowski

KRONIKA ZAGRANICZNA

Wystawa „Sztuka włoska w Czechosłowacji“ w Pradze.

Z inicjatywy i staraniem „Instytutu Kultury Włoskiej w Pradze“ (Istituto di Cultura Italiana di Praga), pod dyrekcją profesora Edgara Giorgi-Alberti, odbyła się w Pradze w czasie od 2. VI — 10. VII. 1950 r. wystawa fotograficzna pod tytułem „Sztuka włoska w Czechosłowacji“ (Czechy i Morawy), zorganizowana przy współpracy historyków sztuki inż. arch. Oldricha Stefana, prof. politechniki w Pradze i Dr P. J. M. Preissa, asystenta uniwersytetu Karola w Pradze, na którą złożyło się 300 wielkich plansz (w dużej mierze specjalnie wykonanych), obrazujących całokształt twórczości włoskiej w Czechach, od początku we wczesnym średniowieczu, aż do okresu klasycyzmu, i obejmujących architekturę, malarstwo i rzeźbę. Terenowa wystawa ograniczała się do obszaru Czech i Moraw, stanowiących jedność historyczną i wykazujących odrębność rozwoju w stosunku do Słowacji, której

dzieje artystyczne występują w łączności z dziejami kulturalnymi Węgier.

Silne i niepodzielne wpływy, a przede wszystkim bezpośredni udział Włoch w kulturze artystycznej Czech na wszystkich polach występuje już w średniowieczu, głównie w malarstwie miniaturowym XII w. i malarstwie sztalugowym XIV w., ustala się zaś na dobre od renesansu i trwa nieprzerwanie do empiru, tworząc lwia część artystycznego stanu posiadania Czechosłowacji.

Ogółem wystawa pokazała z zakresu sztuki średniowiecznej 6 zabytków malarstwa miniaturowego, 2 zabytki malarstwa XIV w., z zakresu sztuki renesansowej 22 zamki z dziedzińcami arkadowymi, 5 kamienic, 2 ratusze, 2 kościoły, 6 zespołów dekoracji stiukowych, 3 dekoracji sgraffitowej, z epoki barokowej 54 kościoły, 13 klasztorów, 4 pomniki i rzeźby, 9 zespołów dekoracji stiukowych, 4 zespoły dekoracji malarstwa, 3 parki i ogrody oraz z okresu klasycyzmu 4 zabytki architektury.

Trwałą wartością wystawy jest dokładny i wszechstronny katalog, opracowany przez dr P. J. M. Preissa, wydany w języku czeskim¹ i włoskim², zawierający dokładne dane o zabytkach i artystach. Wydanie włoskie ozdabiają ponadto 24 reprodukcje oraz uzupełniają indeksy osobowe i miejscowości. Osobno również opracowany przez dr P. Preissa został wydany jako uzupełnienie katalogu włoskiego dodatek bibliograficzny³, obejmujący prócz krótkiego wstępu historycznego, bibliografię z zakresu historii sztuki włoskiej w Czechach, która właściwie spełniać może rolę podręcznej bibliografii historii sztuki czeskiej.

Piękna i pożyteczna inicjatywa praska winna znaleźć żywy oddźwięk w Polsce, która posiada również wielkie bogactwo sztuki włoskiej. Warto pomyśleć o zorganizowaniu podobnej wystawy u nas.

¹ Ustav Italske Kultury w Praze. Italske umeni v Ceskoslovensku. (Cechy a Morawa). Fotograficka vystava 2 cervna 1950 — 10 cervence 1950. Budowa italskeho vyslanectvi, Vlasska 34. Praha III (s. 20).

² Istituto di Cultura Italiana di Praga. Arte Italiana in Cecoslovacchia (Boemia e Moravia), Monstra Fotografica. 2 giugno 1950 — 15 luglio 1950.

³ Istituto di Cultura Italiana di Praga. Supplemento Bibliografico al Catalogo della Monstra Fotografica dell'Arte Italiana in Cecoslovacchia (Boemia e Moravia). Collaborazione del Prof. dr Oldrich Stefan, Compilatore del catalogo: Dr Pavel J. M. Preiss, Direttore dell'Istituto: Prof. Edgardo Giorgi — Alberti. Praga — Giugno 1950 (s. 8).